Lahjoitusvähennystä on parannettava ja sen ongelmat korjattava

Hallitusohjelmakirjaus: Tuloverotuksen lahjoitusvähennystä parannetaan laajentamalla se koskemaan henkilöverotuksessa vähintään 240 euron vuosittaisia lahjoituksia ja keventämällä sen hallinnollista taakkaa ja kustannuksia lahjoituksen vastaanottavalle järjestölle tai säätiölle.

Tausta: Yhteisöjen ja henkilöiden tuloverotuksen lahjoitusvähennys laajennetaan useimmille yleishyödyllisille järjestöille annettuihin lahjoituksiin 1.1.2027 lähtien.

Lahjoitusvähennys toteutuu hallinnollisesti erittäin raskaalla tavalla ja lahjoituksen edellyttämät lahjoituksen vähimmäismäärät säädettiin huomattavan korkeiksi. Henkilöverotuksessa alaraja (500 euroa vuoden aikana) on kymmenkertainen Norjaan ja kolminkertainen Ruotsiin nähden. Lahjoituksia vastaanottavalta järjestöltä vähennys edellyttää mm. 740 euron nimeämispäätöstä, 560 euron rahankeräyslupaa, useiden kuukausien käsittelyaikaa, tilintarkastuksen ja toimintakertomuksen laatimista sekä lahjoittajien tietojen keräämistä, käsittelyä ja toimittamista verottajalle.

Lahjoitusvähennyksen toteutustapa on toimimaton, eikä se edellä luetelluista syistä todennäköisesti tule laajasti hyödynnetyksi vähennykseksi, joka merkittävästi edistäisi järjestöjen ja säätiöiden lahjoituksiin perustuvaa varainhankintaa ja toisaalta lahjoittajat eivät pysty hyödyntämään heille tarkoitettua veroetua.

Perusteluosa: Parantamalla ja korjaamalla lahjoitusvähennystä edistetään järjestöjen omaa varainhankintaa ja kannustetaan lahjoittajia tukemaan yleishyödyllistä järjestötoimintaa tarjoamalla heille toimiva ja laajasti hyödynnettävissä oleva veroetu. Siksi lahjoitusvähennystä on korjattava seuraavasti:

- Henkilöverotuksessa käytetty vähennyksen alaraja on laskettava 240 euroon ja siinä on huomioitava vuoden aikana kaikille vähennyskelpoisille lahjoituksensaajille annetut lahjoitukset yhteensä.
- Lahjoituksen saavalle järjestölle tai säätiölle säädettyjä velvoitteita on kevennettävä mm. luopumalla vaatimuksesta tilintarkastajan nimeämiseen, tilintarkastuksen laatimiseen, toimintakertomuksen laatimiseen ja lahjoittajien henkilötietojen keräämiseen ja toimittamiseen verohallinnolle.

Vaikutusarvio: Lahjoitusvähennyksen parantaminen laajentaa sen käytettävyyttä ja vahvistaa kannustetta yleishyödyllisille järjestöille ja säätiöille lahjoittamiseen. Lahjoitusmäärien kasvu lisää järjestöjen tekemän yleishyödyllisen työn resursseja ja hyödyttää näin koko yhteiskunta. Hallinnollisen taakan keventäminen lisää vähennystä käyttävien järjestöjen ja säätiöiden määrää. Lahjoitusvähennyksen parantaminen keventää lahjoituksia tekevän henkilön tai yhteisön verotaakkaa.

Kustannukset: Lahjoitusvähennyksen parannukset vähentävät tuloverokertymää jonkin verran.